Puolustuspoliittinen osasto

Eduskunnan puolustusvaliokunta

Puolustusyhteistyöstä ja kansainvälisestä harjoitustoiminnasta

Puolustusyhteistyö vahvistaa Suomen puolustusta ja turvallisuutta. Se on osa puolustuksen ennaltaehkäisykykyä, joka muodostuu kansallisesta puolustuksesta ja puolustusyhteistyöstä. Molemmat tukevat toisiaan.

Yhteistyö on keskeistä etenkin puolustuspolitiikan, sotilaallisten suorituskykyjen kehittämisen, ylläpidon ja käytön, sotilaalliseen kriisinhallintaan osallistumisen kuin myös puolustusmateriaalihankintojen alalla. Suomi on riippuvainen kansainvälisestä yhteistyöstä sotilaallisten suorituskykyjen kehittämisessä, ylläpitämisessä ja käytössä. Yhteistyö on välttämätöntä Suomen puolustuskyvyn turvaamiseksi.

Toimintaympäristön turvallisuusuhkat ja kasvava keskinäisriippuvuus edellyttävät Suomelta laaja-alaista puolustusyhteistyötä sekä normaali- että poikkeusoloissa. Turvallisuusympäristön muutos Itämeren alueella korostaa yhteistyön merkitystä. Molemmansuuntainen yhteistyö on välttämätöntä vastuunkannon ja alueellisen vakauden ylläpitämiseksi.

Suomi on osallistunut yhteistyöhön kumppanimaan roolissa sekä kahden- ja monenvälisen yhteistyön puitteissa. Lissabonin sopimuksen lausekkeiden mukaiset velvoitteet sekä tiivistyvä puolustusyhteistyö erityisesti Ruotsin, muiden Pohjoismaiden, Baltian maiden, Yhdysvaltojen ja Naton kanssa luovat Suomen osalta puitteet myös poikkeusoloissa tapahtuvalle toiminnalle, jolloin yhteistyön merkitys korostuu.

Kansainvälinen koulutus- ja harjoitusyhteistyö ja nopean toiminnan joukkojen toimintaan osallistuminen ovat tärkeä osa puolustusyhteistyötä. Tämä kehityssuunta vahvistuu asevoimien suorituskyvyn ja yhteistoimintakyvyn ylläpitämisessä. Harjoitusten luonne on sotilaalliseen kriisinhallintaan keskittyneestä toiminnasta laajentunut kokonaisvaltaiseksi asevoimien suorituskykyjen ylläpitämistä ja kehittämistä sekä yhteistä käyttöä koskevaksi toiminnaksi. Tämän kehityksen taustalla on suurten kriisinhallintaoperaatioiden väheneminen ja turvallisuusympäristön muutos. Suomelle osallistuminen kansainväliseen harjoitustoimintaan ja nopean toiminnan joukkoihin on tärkeä osa puolustuksen ja sen valmiuden kehittämistä. Viimeaikaiset kriisit ovat osoittaneet, että puolustukselta edellytetään kykyä ja valmiutta reagoida nopeasti kehittyviin ja vaikeasti ennustettaviin turvallisuusuhkiin. Kriisit ovat myös osoittaneet, että tarvitaan laaja-alaista yhteistyötä. Lisääntyvä harjoitustoiminta avaa Suomelle uusia yhteistyömahdollisuuksia. Myös Suomen harjoitusalueiden käyttöä lisätään.

Suomi hyödyntää puolustusyhteistyön mahdollisuudet ja kehittää harjoitustoimintaan osallistumistaan laadullisesti ja määrällisesti. Kansainvälisen koulutus- ja harjoitustoiminnan painopiste tulevina vuosina on Naton, Suomen ja Ruotsin, sekä Pohjoismaiden ja Suomen ja Yhdysvaltojen välissä harjoitustoiminnassa. Harjoitustoiminnan päämääränä on joukkojen kansallisen valmiuden, suorituskyvyn sekä henkilöstön ja joukkojen osaamisen ja toimintakyvyn kehittäminen. Naton tiivistetyn kumppanuuden ohjelma (Enhanced Opportunities Partner, EOP) luo puitteet Suomen harjoitusosallistumiselle. Osallistumisen painopiste on vaativissa kansainvälisissä harjoituksissa. Suomen tärkein

Postiosoite
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

lähivuosien kansainvälinen harjoitus on Naton Trident Juncture 2018 -harjoitus, joka toteutetaan pääosin Norjan alueella vuonna 2018. Osia harjoituksesta tullaan todennäköisesti järjestämään myös muualla Pohjoismaissa sekä Itämeren ja Baltian alueilla. Myös Ruotsi osallistuu harjoitukseen. Harjoituksella on suuri merkitys Suomen ja Ruotsin välisen puolustusyhteistyön käytännön yhteistyön syventämisessä.

Harjoittelu Pohjoismaiden kesken kahden- ja monenvälisesti sekä muiden lähialueen maiden ja lähialueella toimivien joukkojen kanssa on kustannustehokasta ja monipuolista. Tämä toiminta mahdollistaa koulutus- ja harjoitustoiminnan, joka ei muutoin olisi tarkoituksenmukaista tai taloudellisesti mahdollista. Tätä niin sanottua rajat ylittävää harjoitustoimintaa toteutetaan maa-, meri- ja ilmavoimien sekä jatkossa myös erikoisjoukkojen osalta.

Harjoittelu Naton ja Naton jäsenmaiden kanssa mahdollistaa myös sellaiset harjoitukset, joihin Suomella ei muutoin ole mahdollisuutta puuttuvien erikoissuorituskykyjen tai harjoitusten laajuuden takia. Osa Naton järjestämistä harjoituksista sisältää artikla 5 -elementin ja on todennäköistä, että yhteisen puolustuksen ulottuvuus Naton harjoituksissa korostuu jatkossa. Vaikka artikla 5 -puolustusvelvoite koskee ainoastaan Naton jäsenmaita, Nato voi kutsua harjoituksiinsa myös Naton ulkopuolisia maita. Suomi osallistuu Naton harjoituksiin aina kumppanimaana ja omista lähtökohdistaan. Suomen osallistumisharkinnan kannalta on olennaista arvioida, mitä lisäarvoa kukin harjoitus kansallisen puolustuksen näkökulmasta tuottaa. Tämän vuoksi Suomi ei ennalta sulje pois mahdollisuutta osallistua Suomen puolustuksen kehittämistä palveleviin harjoituksiin, joihin Nato ja Naton jäsenmaat haluavat kumppanimaita kutsua.

Suomen suunniteltu osallistuminen kansainväliseen harjoitustoimintaan vuonna 2015 on noudattanut edellisten vuosien linjauksia ja pääosa harjoituksista on jatkumoa edellisten vuosien osallistumiselle ja pitkäjänteiselle kansainväliselle yhteistyölle. Suomen puolustusvoimat osallistuu vuonna 2015 yhteensä noin 60 kansainväliseen harjoitukseen tai harjoituskokonaisuuteen, joista noin kolmasosa järjestetään Suomessa. Vuonna 2015 harjoitustoiminnassa korostuvat puolustusvoimien keskeisten suorituskykyjen, kuten ilma- ja meripuolustuksen sekä maavoimien erikois- ja helikopterijoukkojen sekä ilmasta maahan kykyyn liittyvä harjoitustoiminta. Lisäksi harjoitustoiminnassa korostuvat pohjoismainen harjoitusyhteistyö, Naton nopean toiminnan joukkojen harjoitus- ja evaluointitoiminta, kyber- ja johtamisjärjestelmäalan harjoitukset sekä meri- ja ilmavoimien rajat ylittävä harjoitusyhteistyö Pohjoismaiden, Baltian ja Itämeren alueella. Kuluvan vuoden ensimmäisellä puoliskolla painottui myös EU:n pohjoismaisen taisteluosaston valmiusvuoron aikainen harjoitustoiminta. Puolustusvoimien kansainvälisen harjoitustoiminnan kustannukset vuonna 2015 ovat noin 5 milj. euroa. Kustannukset katetaan puolustusvoimien toimintamenoista pois lukien EUBG-harjoitustoiminta (noin 0,5 milj. euroa) ja ISAF-tykistökoulutustuki (noin 0,1 milj. euroa), jotka katetaan sotilaallisen kriisinhallinnan määrärahoista. Kaikista kansainvälisistä harjoituksista, joihin puolustusvoimat osallistuu, tiedotetaan ennakkoon puolustusvoimien www-sivuilla.

TP-UTVA linjaa lähiaikoina puolustusvoimien osallistumisesta kansainväliseen koulutus- ja harjoitustoimintaan sekä nopean toiminnan joukkoihin vuonna 2016. Tämän jälkeen eduskuntaa informoidaan harjoitusosallistumisesta.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi